

Månadens språkövning

BONNIER
UTBILDNING

Maj, 2010

Övningarna till lektionen är hämtade från *Ordkaramellerna – Skafferober, Ordgymmet* och *Fixerian* av Carin och Stina Wirsén.

Lektionen innehåller ...

- ♦ En övning ur Skafferober – I källaren och på vinden
- ♦ En övning ur Ordgymmet – Rimtrim
- ♦ En övning ur Fixerian – Missa inte alla missar!

Gör så här:

- 1) Skriv ut övningarna, kopiera och dela ut till eleverna.
- 2) Låt dem arbeta med övningarna enskilt, i par eller grupper.
- 3) Gå tillsammans igenom svaren och förslagen.

Skafferober

I källaren och på vinden

I källarutrymmen och på vindar kan man hitta många spännande saker. Sammansatta ord kan man till exempel hitta där.

Titta noga på bilden och kryssa för vilka saker du hittar där.

☐ trasmatta	☐ skidstavar	☐ gardinstång	☐ hockeyhjälm	☐ järngryta
☐ golvlampa	☐ gungstol	☐ docksäng	☐ kaffepanna	☐ långklänning
☐ mattfrans	☐ cykelhjul	☐ barnvagn	☐ spjålsäng	☐ bandyklubba
☐ hopprep	☐ rockring	☐ träskida	☐ tumvantar	☐ toppluva
☐ fönsterbräda	☐ simfötter	☐ fjärilshåv	☐ halmhatt	☐ lampskärm

De här sammansatta orden finns också på bilden. Skriv siffror på rätt ställe i bilden. Se exemplet.

1 tavelram	6 glödlampa
2 fotboll	7 tomtenisse
3 blomkruka	8 cowboystövel
4 stekpanna	9 spindeltråd
5 halsduk	10 halsband

Hur ser det ut i dina förråd – i byrålådan, på vinden, i källaren eller i hemliga lådan under sängen? Finns det några sammansatta ord där?

Rita ett av dina förråd på ett ritpapper. Försök att få med så många sammansatta ord som möjligt. Låt sedan en kamrat gissa vilka ord du har gömt i bilden.

Skaffero ben

Fixerian

★ Miss Belåten ★

Missa inte alla missar!

Missa inte Miss Belåten.
Inte är hon väl missbelåten?
Nej, hon är så belåten med låten.

A

Precis som med *o-* kan det vara med *miss-*.
Missbelåten är raka motsatsen till belåten.
Sätt *miss-* framför orden.

1. förstånd _____
2. unnar _____
3. tror _____
4. sköter _____
5. nöjd _____
6. lyckad _____

B

Skriv orden som du skrev i uppgift A vid den mening där de passar bäst.

1. Sockerkakan blev alldeles platt. _____
2. Han ville ha nya skridskor, inte nya långkalsonger. _____
3. Hon väntade på mig utanför mitt hus, medan jag väntade på henne utanför hennes hus. _____

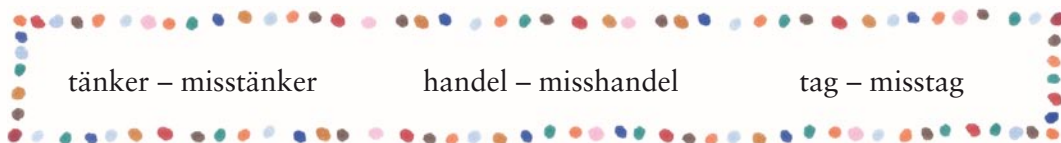
Fixerian

4. Jag tror inte att du har en elefant hemma. _____
5. Varför borstar du aldrig din hund? _____
6. Jag tycker inte att han ska få glass när inte jag får det. _____

Här kommer några ord där du kan fundera på om det verkligen blir raka motsatsen när du sätter miss- framför dem. Skriv orden i den mening där de passar.

1. En affär där man kan köpa färg kallas för färg- _____.
Om du slår mig en gång till, anmäler jag dig för _____.
2. Du måste ta ett ordentligt _____ så att du inte tappar åran.
Att låta lillebror garnera tårtan var ett stort _____.
3. Jag _____ att det är en katt som har tagit undulaten.
Party, party, party! _____ du aldrig på något annat?

Du vet redan hur Miss Belåten ser ut.
Rita nu en bild av Miss Modig!

Ordgymmet

Rimtrim

Så fantastiskt du rimmar,
i tusentals timmar.
Jag tror att jag svimmar.

Den som är ordstark är bra på rim.
Hoppas du är i bra trim.

Vilka ord rimmar? Välj bland orden i rutan.

_____ gul _____ ful

len	dal
tokig	dot
feg	ung
platt	seg
tung	matt
nätt	blå
krokig	lätt
klen	trött
nött	skön
grå	grön

Ordgymmet

B

Len och *klen* rimmar. Det gör *ljum* och *stum*, *käck* och *fräck* också. Men vad betyder orden egentligen? Skriv meningar med orden. Använd ordlista om du behöver.

1. len = _____

2. klen = _____

3. ljum = _____

4. stum = _____

5. käck = _____

6. fräck = _____

C

Skriv motsatsen till det kursiverade ordet.
Om du väljer rätt kommer versen att rimma.

Näsan är *kort* men tungan är _____
Rumpan är stor men byxan är *trång*.

Hitta på egna rimverser. Använd gärna orden i uppgift A. Illustrera verserna.